

Η ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 21

ΤΟΥ Κ. ΚΥΡΙΑΚΟΥ Δ. ΒΑΦΕΙΔΗ
Γεν. Γραμματέως Ἐπιμελητηρίου Καβάλας

Ὁ Γέρων τοῦ Μωρηᾶ διὰν ξεκινούσε Ἀρχιστρατήγος τοῦ ἀγώνος εἶπε τὰ ἐξῆς βαρυσήμαντα «ὁ Θεὸς ὑπέγραψε παιδιὰ τὴν ἐλευθερίαν τῆς Ἑλλάδος καὶ ὁ Θεὸς δὲν παίρνει πίσω τὴν ὑπογραφήν του. Αὐτὸ ἦταν τὸ νόημα ἐνὸς ἀγώνος ἀνίστου. Μιά χούφτα Ἑλληνες σήκωναν πρὸ ἀνάστημά τους σὲ μιὰ Ἀυτοκρατορία. Κι αὐτοὶ οἱ γίγνοι Ἑλληνες ἦσαν σκορπισμένοι σ' ὅλα τὰ διαμερίσματα τῆς Ὀθωμ. Ἀυτοκρατορίας. Καὶ συνεισέφεραν ὅλοι ἀνάλογα μὲ τὰς συνθήκας τὰς τοπικάς, καὶ τὴς δυνατότητες ποὺ εἶχαν σὲν ἀγὼνα τοῦ 21.

Τὸ συμπέρασμα αὐτὸ δὲν εἶναι γνώμη δική μας. Ὁ καθηγητὴς τῆς ἱστορίας τοῦ ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Νικόλαος Βλάχος, πέρυσιν σὲ βαρυσήμαντο ἄρθρον του μὲ τὴν ἀφορμὴ τοῦ ἑορτασμοῦ τοῦ Εἰκοστέτου γράφει: «Δὲν εἶνε πρὸ ἐπαθλὸν μέρος τῆς Ἑλλάδος, οὐδὲ τὸ τίμημα τῶν θυσιῶν μερίδος τῶν Ἑλλήνων ἡ κτηθείσα ἐλευθερία. Ἀλλὰ ἐνιαίος ἦτο ὁ πόθος, ἐνιαία ἡ ἐλπίς, ἐνιαίος ὁ ἀγὼν τοῦ ἔθνους, ὅπως εἶναι ἐνιαία καὶ τοῦ ἑλληνισμοῦ ἡ ὑπόστασις. Ἡ φυλὴ ὁλόκληρος εἶχε τὴν πρωτοβουλίαν τῆς ἐξεγέρσεως, ἡ φυλὴ ὁλόκληρος ἠγωνίσθη μὲ τὴν ψυχὴν καὶ τὸν ὄψοντάς της τὴν Πατρίδα καὶ τῆς φυλῆς ὁλόκληρου τὸ πνεύμα ἠρτήθη καὶ αἰθυσία ἐξησφάλισαν τὸ πρῶτον σκῆνωμα τῆς ἐθνικῆς ἐλευθερίας. Ὅλοι οἱ Ἕλληνες οἱ κατοικοῦντες ἐπὶ ἐδάφους ἑλληνικοῦ καὶ οἱ Ἕλληνες οἱ ἐν διασπορᾷ εἰς ὅλα τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος ἀπὸ τὰς θάλας τῆς Μ. Ἀσίας μέχρι τῆς Βενετίας καὶ τῆς Τεργέστης καὶ ἀπὸ τῆς μεσημβρινῆς Ρωσίας καὶ τῶν παραδοσιασίων ἡγεμονιῶν μέχρι τῆς Αἰγύπτου εἶναι οἱ αὐτοὶ οὐργοὶ τῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1821» κι ὅλιγον παρακάτω εἰς τὸ ἴδιον ἄρθρον «ὁ ἐκ τῶν αὐθεντικῶν ἔρων ἱστορικῶν τῆς ἐπαναστάσεως Ἀμβρόσιος Φραντζῆς, παραρτῇ: Μητροπολίται καὶ Ἐπίσκοποι καὶ διάκονοι καὶ ἡγουμένοι μοναστηρίων καὶ ἱερομόναχοι καὶ πρεσβύτεροι καὶ μοιᾶχοι καὶ ἀπλοὶ δόκιμοι, ἀρχόντες, προεστώτες, ἔμποροι, τεχνῖται, βιομήχανοι, μέχρι καὶ αὐτοὶ τοῦ ποιμενικοῦ ὕπνου ἐπερίμενον τὴν στιγμήν τῆς ἀποστάσεως καὶ τῆς καταστροφῆς ὧν τῶν Τούρκων....»

»Εἶνα τμήμα τοῦ Ἑλληνισμοῦ, ἡ Θράκη δὲν ἀναφέρει, ἵνα συχνὰ ἢ καλύτερα πολὺ λίγο σὲ συναγεμῶν αὐτὸ τοῦ ἔθνους. Καὶ νόμισα χρέος μου νὰ ἀναπρέξω σὲ διάφορες πηγὰς γιὰ νὰ ἀποδείξω ὅτι συνεισέφερε καὶ ἡ Θράκη ὅσο ἦταν δυνατόν. Τὰ θύματα τῆς ὅπως γράφει ἡ μεγάλη ἑλληνικὴ ἐγκυκλοπαίδεια ἦσαν ἀπὸ τὰ εὐγενέστερα καὶ πολυτιμώτερα τοῦ

ἑλληνικοῦ ἔθνους. Πεδινὸ μέρος ἡ Θράκη, σὲ ὅλη τὴν τὴν ἑκτασί δὲν παρήγαγε εὐνοϊκὸ ἔδαφος ὅπως ὁ Μωρητῆς, ἡ Ρούμελη καὶ ἡ Μακεδονία μὲ τὰ ἀπείρητα βουνὰ τους τὴς θύλας τῶν καὶ τὴς νιπίες τῶν, τοὺς ἀρματωλοὺς καὶ κλέφτες ποὺ ἦσαν οἱ πρῶτοι πυρῆνες τῶν ἀγωνιστῶν τοῦ 1821. Ἀπὸ τὴν ἄλλη μεριὰ ἡ χώρα κοντὰ σὲ Διδόνη, σὲ Πόλη, ἐλέγχεται κάθε λεπτὸ ἀπὸ τοὺς γεννητάρους καὶ τοὺς αἰμαθόρους αἰακτοὺς τῆς γειτονικῆς Μ. Ἀσίας. Σὲ ὅποιο μέρος τῆς Θράκης καὶ ἀνταρτηρῆθι κάποια κίνησις σὲ μιὰ σὲ δύο μέρες πρὸ πολλοῦ, τὰ στρατεύματα τοῦ Σουλτὰν ἡ θὰ τὸ ἀποκλείσουν καὶ θὰ τὸ κάψουν πέρα γιὰ πέτρα.

Δὲν εἶναι δυνατό ὅμως αὐτὸ νὰ νεκρώσῃ κάθε ἐπαναστατικὴ ἐκδήλωσι τῶν Θρακῶν. Σὲ ἕναν ἄλλο τομέα γίνεται μιὰ ἐργασία ἰσότητος μὲ τὴν ἐνεργὸν ἐπαναστατικὴ δράσι. Στὴ Πόλη ἡ κυριώτερη ἐργασία τῆς Φιλικῆς Ἐπαύριος αἰσθητικὰ συννεδριάζει τὴν Παιριάρχην μὲ τὸν ἐθνομάρτυρα Γεωργίου τοῦ Ἐλ. Δεσποτάδου, οἱ οὐκονομικὰ συνεισφορὰς, ὅλα τὰ ἀποφασίζονται σὲν ὁριστικὸ ἔδαφος.

Ἀλλὰ τὸν ὅσον κεκαμμένα, ὑπερῶν, γεννιὰ Θρακῶν ὁ πρῶτος ἀνταρτῆς εἰς τὴν ἐπανάστασιν, εἶναι περισσότερο ἀνταρτῆς ἡ Αἴνος. Ἀπὸ ἐπὶ τὴν ἐργασία τὴν ἐγγραμμένην ἀπὸ τὸν ἐπαινον τῆς ἐπαναστάσεως τῆς Ἑλλάδος ἡμεῖς Ράλη, Γ. Πατριάρχης καὶ ἡ ταρποχιά τῆς, γίνεται γνωστὸ ὅτι 73 Θρακὲς ἀπὸ τὴν Αἴνο, ἐθυσίασαν τοὺς ἑαυτοὺς τῶν σιὰ κοινὸν ἀγὼνα τῆς ἀπελευθερώσεως. Χαρακτηριστικὰ ἀναφέρω ὀνόματα ποὺ οἱ οἰκογενεῖς τῶν σώζονται μέχρι σημερον. Γεώργιος Μουτάφης, εἰς τὴν μάχην τῶν Ἀθηνῶν ὅμοι μὲ τὸ Ἀρχοντόπουλο κατὰ τοῦ Κιουταχί ἡ χάθη Ἀργύρης Ἀλυσιαλμάκης εἰς τὴν Κάρυστον μὲ τὸν Κριζότη ἐχάθη. Κωνσταντῆς Κομπουρῆς εἰς τὴν ὅλωση τῶν Ψωρῶν ἐχάθη. Κατρώνης Μπόταλος μὲ τὴν ἑσφρακὰ τοῦ Βισθίτῃ εἰς ἐθνικὴν ὑπηρεσίαν σὲν Εὐρύππο ἐπνίγη.

Ἀλλὰ ἔχει ἡ Θράκη καὶ τὴν Μπουμπολίαν τῆς. Τὴν καπετάνισσα Δόμνα Βισθίτῃ. Δὲν εἶναι ὑπερβολὴ ὁ παραλληλισμός. Παραθέτωμε ἐγγραφο ὑπογεγραμμένον ἀπὸ τὸν Ὀδυσσεά Ἀνδρούτσου καὶ τὸ Νικήτῃ Σταματελόπουλο. «Διὰ τοῦ παρόντος φανερώνομεν καὶ ἀποδεικνύομεν ὅτι ὁ Κ. Ἀντώνιος Βισθίτῃς Αἰνετῆς ἐδρισκόμενος μὲ τὸ καράκι του εἰς νησίον Λιθάδα, ὅστις ἀπὸ Ὀλυμπον εἶχε ἔλθῃ πρὸς τὸν νἈρειον Πάγον διὰ ὑπόθεσιν τοῦ Γένους καὶ ὄντις ἡμεῖς πολιορκισμένοι εἰς ἁγίον Μαρτίνον ἀπὸ τοὺς (Συνέχεια εἰς τὴν 3ην σελ.)

Χαλκιδεύς
22/3/59
Ροδάδδαι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

ΣΕΛΙΣ ΤΡΙΤΗ

“ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ”

ΗΜΕΡΗΣΙΑ ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΕΝ ΚΑΒΑΛΑ

ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΕΙΣ ΟΛΑΣ ΤΑΣ ΠΟΛΕΙΣ
ΚΑΙ ΕΠΑΡΧΙΑΣ ΑΗ. ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ & ΘΡΑΚΗΣ

Διευθύνσεις συμφώνως τῷ Νόμῳ:

Διευθυντοῦ : Αναγεννήσεως 7

Ἀρχισυντάκτου : Δράκοντος 21

Προϊστ. Τῆς Φυλῆς : Παγγαίου 1

Χειρόγραφα δημοσιευμένα ἢ μὴ δὲν ἐπιστρέφονται

Η ΘΡΑΚΗ ΚΑΙ Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΤΟΥ 1821

(Συνέχεια ἐκ τῆς 1ης σελ.)

ἐχθροὺς, με κανόνια 7 κτυ-
πώνιας μας με μπάλλα ἐ-
πιδά γρανάτιας καὶ ζητιῶντας
ἀπ' αὐτὸν διὰ μέσου τοῦ Ἀ-
ρίου Πάγου δύο κανόνια εἶχε
τοῦ κάμπου, ἀμέσως ἐσηκώ-
θη με μεγάλον παιριωτισμὸν
εἰς τὰ πανία καὶ ἦλθε με τὸ
καράβι του πρὸς βοήθειά
μας καὶ δίδοντάς μας τὰ δύο
κανόνια τὰ ὁποῖα καὶ ἐλ-
λ

θλέτι ΑΝΤΙΘΕΤΟΥΣ νὰ ἀ-
πολαμβάνοιουν τὰς πολεμικὰς
τάς ἀράς καὶ αὐτῶν καὶ αὐ-
τὸ τὸ ΑΝΑΘΕΜΑ προσεπιφω-
νοῦμεν.....

Ὑπάρχουν λοιπὸν σιτὴν Καλ-
λίπολη καὶ σιτὰ χωριά της
ἀντιπράτιοντες καὶ ἀντίθε-
τοι πρὸς τὸ Δοβλέτι τοὺς ὁ-
ποίους ὁ Ἐπίσκοπος ἀφορί-
ζει καὶ καταργεῖται. Τὸ

Handwritten notes in the left margin, including the word "ΤΑΧΥΔΡΟΜΟΣ" written vertically.